

# פמ: רבינו הננאל

## כל גגות פרק תשיעי עירובין

### מסורת הש"ס

- (א) (לעיל י' ע"ג.)
- (ב) (בבב"א: ארבעין.)
- (ג) (נדרים מהל' ד' ז"ל נהיה.)

### הגהות הב"ה

- (א) רב"ז ד"ה לא שני וכו' דמשום דנפק: (ב) ר"ס: כ"ה רבנן מקולי רבי"ר: (ג) בא"י ורש"י פ"י נמי לקמן: ר"ב דף ג' סוף ע"א: (ד) בא"י ורש"י איתא התם א"ר יוחנן:

### גליון הש"ס

- נב"י וכו' א"כ"ט פ"ה ס"ה: סנה דף י"ב ע"א: ע"א דף פ"ג ע"א:

### מוסף רש"י

לא שמייע לי הא שמעמא. דרב יוסף תלמודי דרב יהודה שהו' תלמודי של רב ושמואל. והל' רב יוסף ועקר תלמודי וכהנה שומע מיהא דרב ושמואל וכו' נוכר לאיתא שמייע תלמודי ולאו תלמודי של רב יהודה א"י ולא אמר לי שמייע ז' וכו' תלמודי מוכרי וזהו ל"ט ע"פ נדרים...

כפ' בכל מערבין (לעיל דף ג'): והואיל וכן כל הגג אסור כי כל הגג נפרץ כמילואו לכרמלית לאותה בליטה הבולטת לרה"ר וע"ג דלא שלטי ביה רבים שתי גבות י' נעשה כרמלית דלא מלינו מקום פטור רוחב ד' דהא בית שאין מוכי י' וקרויו משלימין לוי"ד דהו מוכי כרמלית ואין מטלטלין בו אלא בארבע אמות אע"ג דלא שלטי ביה רבים שהרי סתום הוא מכל ז' והא דאמר בפ"ק דשבת (דף ט"ו.) דלין כרמלית למעלה מ' היינו שמכח קרקע הכרמלית אין נעשה האויר כרמלית למעלה מ' כדאמר התם דלקילו ביה רבנן וכו' קולי רה"ר שהאויר למעלה מ' מקום פטור וגזמטרא דלא היא כרמלית אלא רשות היחיד היינו משום דגוד אח"כ דבקיעת גגים לא היא בקיעה כדרי"ר דעל או דפתחו דלה"ר דהו כי מוכי רשות היחיד וכן ז"ל היוולד לרשות הרבים רחב ד' דהו רשות היחיד היינו סמוך לחלון מוך י' דהו כי מוכי רשות היחיד ומנועול דהו כי מוכי רשות היחיד (לקמן דף פ"א:) רה"י היינו משום דליכא בקיעת גגים שהאסקופה נעוה שלשה אי נמי שיש כמנועול עלמנו גבוה י' דהו רשות היחיד אפילו איכא רה"ר גבוהה תחתיו כמו עגלות דהו רה"י ותחתיהן רה"ר כדזכור (שבת דף ט"ז.) ורש"י פירש נמי לקמן (א) אמתמין דגג גדול הסמוך לקמן גג מ' מה חצר דמינכרא מחילות שלא יכא רבנו אסורין והא דאמר ר' יוחנן זיוון ותלמי שתי גבות י' ורחבין ד' מותרין שאן ושאן ובלבד שלא יתחיל משמע דחשיב להו מקום פטור

רשות לעצמו בשלמא לשמואל ניהא אלא לרב קשיא אמרי בי רב משמיה דרב שלא ישלטל ב' אמות בגג זה וב' אמות בגג זה והא א"ר אלעזר כי הוינן בבבל היה אמרינן בי רב משמיה דרב אמרו אין מטלטלין בו אלא ב' אמות והני רבי שמואל תנו אין להן אלא גגן מאי אין להן אלא גגן לאו דשרו לטלטולי בכוליה וכו' אלימא ממתני' דאוקימנא שלא ישלטל שתי אמות בגג זה ושתי אמות בגג זה ה"ג ב' אמות בגג זה וב' אמות בגג זה א"ר רב יוסף לא שמייע לי הא שמעמא א"ל אב"י את אמרת ניהלן ואהא אמרת ניהלן גג גדול הסמוך לקמן הגדול מותר והקמן אסור ואמרת לן עלה אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא שיש דיוורין על זה ודיוורין על זה דהויה לה הא דקמן מחיצה נדרסת אבל אין דיוורין על זה ועל זה שניהן מותרין א"ל אנא הכי אמרי לכו ל"ש אלא שיש מחיצה על זה ומחיצה על זה דגדול מישתרי בניפופי וקמן נפרץ במלואו אבל אין מחיצה לא על זה ולא על זה שניהן אסורין והא דיוורין אמרת לן אי אמרי לכו דיוורין הכי אמרי לכו ל"ש אלא שיש מחיצה ראויה לדירה על זה ומחיצה ראויה לדירה על זה דגדול מישתרי בניפופי וקמן נפרץ במלואו אבל יש מחיצה ראויה לדירה על הגדול ואין ראויה לדירה על הקטן אפילו קמן שרי לבני גדול סליקו טעמא כיון דלא עבוד מחיצה סליקו סליקו נפשייהו מוכא כהא דאמר רב נחמן עשה סולם קבוע בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה ארבע הותר בכל הגגין כולן אמר רבא פעמים שהדקה לאיסור היכי דמי דעבידא להדי תרביצא דביתיה דאמר לנבורי קבועה לא סליק נפשיה מניה ולא אחלי לגבייהו: סליקו נפשיהו. בני קטן מנגו ואחליה לבני גדול: הוסר בכל הגגין. ואפילו לרבנן דכיון דאחיה לא עביד סולם סליקו נפשיהו ואחליניהו לגביה: כנה עלייה. והקוף כל גגו מחילות לעלייה: דקה. פתח קטן פתוח לגג הגגין: הוסר ככולן. דגלי דעמיה דקה מחזיק זה והס לא הקפידו לעשות כן אחליניהו לגביה: פעמים שהדקה לאיסור. ואפילו לרבי מאיר דמשחי כל הגגות רשות אחת אסור בהן: דעבדה להדי כרבייהו. שפתח לנד גינתו ומחיצה של ז' הגגין הניח סמומה: לנבורי

ופרקין רב הכי קתו: כל אחד ואחד רשות לעצמו. שלא ישלטל שתי אמות בגג זה ושתי אמות בגג אחר. אמר רב יוסף כהא דגגן נג גדול סמוך לגג קטן. גדול מותר וקטן אסור. אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא שתי מחיצה הראויה לדירה על הגדול. ומחיצה הראויה על הקטן. גדול מישתרי בניפופי. פ"י גיפופי כמו כחלים קנים ששאריו מבוטלי (הגדולה). הגדולה ביותר כהן. שיהן כמו פסין. אבל הקטן שפתח במלואו ואין לו מחיצה כלל (בה' תצ' א' חייב) אלא שתי מחיצה (הראויה על הגדול). ואין הראויה לדירה על הקטן. קטן נמי משתרי לגבי גדול. דכיון דבני מחיצה כנפשיהו סליקו נפשיהו מוכא. וכו' הא דאמר רב נחמן אה שמייע סולם קבוע לגג מותרין בכל הגגות. דהאי סליק נפשיה מוכא. אמר אב"י בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה. כמו איצטבה רחבה ד' טפחים. מותרין בני הגגות כנגחיהן. דהאי סליק נפשיה מוכא ולא קאמר. אמר רבא ואי עבדא להאי דקה בתריה כיהיה אסור. ולא הראויה סליקו נפשיה.

מחיצה לבני רשות הרבים ורשות היחיד ותלמי דקאמר התם נראה דהיינו אכניס הבולטין מן הכותל דאילו כותל גבוה י' ורחב ד' הו ודאי רה"י והא דנקט רחב ד' לרבותא דאפ"ה הו מקום פטור וכל שכן אם אינן רחבים ד' ולא קשיא היא דבית שאין מוכי י' דהו כרמלית אע"ג דלא מלי רבים לאותה תמונה דהכא כיון שהו למעלה מ' יש לו ליחשב מקום פטור אע"ג דרחב ד' כיון דלא הו לא רה"ר ולא רה"י והא דפרץ קשיא דרב אלעזר לאו משום דרה"ר אוקרת דפ"י כדזכור דלעולם אין רה"ר אוקרת למעלה מ' אלא משום דיעד שפיר דאריי ביתא מכות סאחיס כדמסיק ומ"מ פריך לשמואל משום דאין נראה לו לומר דהני מחילות למעלה לא עבידן ולא הו מוקף לדירה והא דקאמרין נמי לקמן אף גג דמינכרא מחיצה דאי לא מינכרא גדול נמי אסור משום דקטן אסור עליו אכל כי מינכרא אין הקטן אסור עליו משום גוד אסוק אפילו לשהיה פתחא דלא כרב יוסף דבסמוך דאמר אס אין מחיצה לא על זה ולא על זה שניהם אסורין דלא אמר גוד אסוק לשהיה פתחא כי האי גוונא לא עבדי אינשי: וקמן נפרץ בטי"ואו. כגון שהגג קטן נכנס לתוך הגדול כדאוקימנא פ"ק קמא (דף ט"ז.) דמתמין דחצר קטנה שנתפלה לגדולה כנגסין כותלי קטנה לגדולה שלא יכא נראה מנחון ושהו מבפנים:

**ועשה לפניה דקה ד' הותר בב"ה הגגין.** לפי מה שפרשם כביד מערבין (לעיל דף נ"ט: ושם ס"א.) דקה היא מחיצה מפרש ר"י הכא דכשנה עלייה ועשה מחיצה כל קבוצ גגו ופתחה לגג הגגין ועשה לפני הפתח דקה ד' או הו משמיש קבוע אכל בלא דקה ירא להשמטש שם שמיש קבוע מפני בני גגין אחרים וקשה דכלא דקה נמי אמר לעיל דאס יש מחיצה ראויה לדירה על הגדול ולא על הקטן דאפילו קטן נמי שרי לבני גדול ור"מ גרס הותרו כל הגגין פירוש אס עירבו שאר הגגין זה לא עירב עמהם אינו אוקר עליהם דכיון דעשה דקה סליק עלמנו מהס ורחין לומר לפירושו דלגג הגגין הוא פרוץ כמילואו או עלייה אינה אלא בחצי הגג שאס היה כל הגג מוקף מחיצה בלא דקה נמי לא היה אוקר ושמן פעמים שהדקה לאיסור כריך לישב דהדקה אינה עושה לא איסור ולא היתר: כרמלית